

FUNDACIÓ JOAN SALVADOR GAVINA

Seu social: Barcelona

Àmbit geogràfic: Local

Forma jurídica: Fundació

- 20 persones treballadores
- 1 persona treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 27 persones voluntàries
- 25 persones sòcies

Nombre actual de persones ateses

- 163 a serveis a la infància i la joventut
- 151 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.fgavina.org

Breu història de l'organització

Els carrers del Raval de finals dels 70 s'omplien d'infants sense escolaritzar i socialment desatesos. La manca de recursos educatius, culturals i de lleure provocava un important índex d'absentisme escolar i unes mancances greus d'higiene i d'alimentació

En aquest context neix, l'any 1979, la Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina per a respondre de manera global a les necessitats vitals i socials d'infants, adolescents, joves i les seves famílies, en situació de vulnerabilitat social i econòmica. Va ser el primer Centre Obert per a la infància creat a Catalunya. Ha rebut premis destacats com la Creu Sant Jordi atorgat a la seva fundadora Conxita Mata Fuentes

Als anys 90 el barri és destinació de població immigrada d'arreu del món. Fruit d'aquesta massiva arribada de nous veïns/es l'estructura social del barri es veu modificada. En resposta, la Fundació Gavina amplia el nombre d'infants atesos i augmenta la franja d'atenció per sobre la majoria d'edat

Actualment, les persones ateses lluiten dia rere dia pels seus drets fonamentals. I nosaltres amb ells/es. S'ofereixen projectes basats en la prevenció i educació per aconseguir l'autonomia personal fent suport individual i del nucli familiar. Tots els projectes desenvolupats disposen d'espais que promouen la relació horitzontal, el diàleg, l'escolta i el debat constructiu

Missió

La Fundació té la missió de contribuir a la promoció, la formació i la inserció humana i cultural dels infants adolescents, joves i les seves famílies en situació de vulnerabilitat social del districte de Ciutat Vella, concretament al barri del Raval de Barcelona. Fa un treball de promoció de la qualitat de vida de les persones que atén defensant la dignitat humana, la llibertat i els drets i oportunitats; així com el respecte als valors democràtics, pluralisme i tolerància i igualtat de tracte a les persones sense discriminació per raó d'edat, gènere, orientació sexual, origen, religió, llengua, nacionalitat, salut, discapacitat o situació socioeconòmica.

Descripció de l'activitat

L'entitat desenvolupa la seva activitat entorn els següents projectes:

Projecte 1: Centre Obert 3 a 18 anys. Activitats: Reforç escolar i acadèmic. • Activitats de lleure, culturals i d'esport. • Sessions de suport psicològic i psicopedagògic. • Acompanyament so-

cioeducatiu • Acompanyament familiar en l'educació parental.

Projecte 2: Assistència i suport a la cobertura de necessitats bàsiques de famílies en situació de vulnerabilitat i/o privació material severa. Activitats: · Dispensació d'aliments i prestació d'assistència material bàsica amb targetes financeres. · Suport en gestió o tràmits · Ajuts per atendre despeses mèdiques de salut visual, odontològiques i farmàcia. · Ajuts per a la compra de material escolar, roba.

Projecte 3: Espai Jove 14 a 25 anys. Objectius: Acompanyar, a nivell socioeducatiu en el camí cap a l'emancipació. Activitats: • Espais formatius i eines d'estudi, Espais formatius i d'orientació personal i laboral • Acompanyament individual • Beques d'estudi per la millora de l'ocupabilitat. • Participació en espais culturals i de participació.

Projecte 4: Lleure educatiu: Casals i colònies per a infants, adolescents i joves. Lleure en família a la natura

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

ESPAI JOVE: DONAR IMPULS I VOLAR

Breu descripció

“Espai Jove, donar impuls i volar” és un espai socioeducatiu dirigit a 60 adolescents i joves, de 14 a 25 anys, en risc d'exclusió social. Són filles de famílies, principalment monoparentals, amb rendes baixes o inexistents. Un 60% d'aquestes famílies viuen d'ajudes socials. La iniciativa pretén empoderar-les per tal que esdevinguin persones actives, crítiques i responsables i assoleixen eines i capacitats per fer front al mateix camí cap a la vida adulta.

Les persones ateses estan vinculades al Districte de Ciutat Vella i/o barri del Raval, que estan en situació o risc d'exclusió social. Accedeixen al projecte a través de derivacions realitzades des de Serveis Socials i altres entitats, així com per demanda pròpia.

El projecte pretén garantir la igualtat d'oportunitats oferint un acompanyament integral i interseccional. Es fa un treball conjunt entre les participants i les educadores, amb l'establiment de plans de treball pactats, avaluats i modificats en les tutories individuals. La participació de les joves en tot el procés és essencial per poder desenvolupar el seu propi camí, per aquest motiu es porten a terme accions per potenciar-la (assemblees, comissions, voluntariat...). S'ofereix un espai físic grupal on disposen del material necessari per socialitzar, estudiar i gaudir. Es treballa de manera interdisciplinària, realitzant un seguiment integral, compartint espais ventall de possibilitats d'intercanvi i mantenint coordinacions amb els agents implicats. Es treballa

en xarxa amb entitats del territori, administracions públiques i empreses privades, per oferir accions d'orientació acadèmica i professional, acompanyament psicològic i suport en tràmits; També s'ofereixen beques per accedir i continuar els estudis postobligatoris, i un acompanyament sociolaboral amb la creació de sinergies i convenis de col·laboració amb empreses de diferents sectors per ampliar l'ocupabilitat de les joves.

Aportació de valor de la iniciativa

En un món de canvi de models relacionals en la construcció d'identitat de les joves (pantalles) es fa necessari el seu suport i orientació en una etapa marcada per la pressió social, l'estrès acadèmic i preocupacions sobre el mateix futur. Calen iniciatives d'aprofundiment en la qualitat democràtica i en la transformació social amb:

Orientació i acompanyament individual a partir del Pla de treball individual elaborat conjuntament amb cada jove

Espais de socialització, acompanyament acadèmic, tutories, atenció psicològica, lleure educatiu i beques d'accés a estudis i material

Creació d'ocupabilitat a través del suport en la cerca de primeres feines, xerrades d'orientació ocupacional amb sinergies i convenis de col·laboració empresarial

El valor del projecte rau en l'impacte en l'entorn immediat de les joves:

Família: les oportunitats futures del jove hi repercutiran econòmica i socialment

Barri: augment corresponsabilitat, cohesió social
Grup iguals: espais de coneixement compartit

Necessitat a la que respon

Les joves socialment vulnerables es troben desorientades en el procés de dibuix del seu projecte vital i demanen acompanyament. Es troben en una etapa de canvis on han de prendre decisions formatives, laborals i de transició a l'emancipació i la vida adulta

Es detecta que moltes de les joves, un cop finalitzen amb el seu recorregut al Centre Obert de l'entitat continuen amb la necessitat d'un espai de suport i acompanyament que les permeti fer els passos que se'ls demana: A què es volen dedicar? Què volen estudiar després de la secundària? Com poden accedir al món laboral? Compleixen amb les seves responsabilitats?, etc. A aquestes necessitats detectades s'hi sumen altres hàndicaps com el seu poder adquisitiu i el de les seves famílies per fer front a les despeses educatives (matrícula, mensualitats, material, transport...), i el desconeixement dels circuits per donar

resposta a aquestes preguntes.

Les accions inclusives del projecte:

- Garanteixen la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'aprenentatge i la participació.
- Fan atenció en la detecció i intervenció primerenca en les situacions generadores de desigualtat i exclusió
- Proporcionen espais i materials per garantir l'accessibilitat física, cognitiva, emocional

El projecte i els seus serveis volen empoderar les joves perquè trobin respostes per si mateixes i amb les competències generades s'obrin pas entre tots els obstacles que es troben, donant valor i importància a la seva necessitat bàsica de resposta

Principals objectius assolits

Els objectius assolits i que es continuen treballant al projecte són els següents:

- Sostenir els processos formatius de les joves.
- Que els joves es comprometin amb la transformació del barri i de la infància.
- Oferir diferents tipus de beques a les joves, donant resposta a les seves necessitats.
- Garantir un acompanyament integral del seu desenvolupament.
- Donar a conèixer les diferents opcions de futur (acadèmiques i laborals).

Principals resultats obtinguts

L'impacte transformador de l'Espai Jove:

- 95,8% de joves sostenen els processos formatius
- 50% es comprometen amb la transformació del barri i de la infància, organitzen activitats infantils a la Fundació Gavina
- 80% de joves adquireixen competències de creixement i autoestima
- 44,44% de les joves han gaudit durant aquest curs de diferents beques acadèmiques
- 330 tutories anuals
- 300 coordinacions amb centres educatius i altres agents

- S'han acordat 55 plans de treball individuals
- 45% de joves han participat en els Tàndems vocacionals i/o xerrades motivacionals ofertes per empreses
- El 90% de les joves estan satisfetes amb l'acompanyament rebut
- Algunes històries d'èxit i de superació personal d'aquest curs:
 - Jove que ha finalitzat Grau universitari de Dret a la UB, el pròxim curs està matriculada al Màster d'advocacia i procuració
 - Jove que cursa Grau en mitjans audiovisuals al TecnoCampus de Mataró
 - Jove que cursa Grau en Infermeria a la Universitat Gimbernat
 - Jove que finalitza Cicle Formatiu de Grau Superior en Integració social, continuïtat amb Grau Universitari d'Educació Social
 - Jove que finalitza CFG Superior de Diagnòstic per la imatge i medicina nuclear, continuïtat amb Grau universitari d'infermeria o especialització en ecografies
 - Jove que finalitza CFG Superior en Higiene Bucodental, continuïtat amb el Grau Universitari d'Infermeria
 - Jove que cursa CFG Superior en Administració i Finances
 - Jove que el curs vinent inicia CFG Superior en CFG Superior en Anatomia patològica

Abast de l'experiència

L'Espai Jove porta prop de 45 anys atenent les joves del barri del Raval, aquest ha fet una gran evolució reestructurant-se per adaptar-se a les necessitats emergents i oferint nous sistemes d'atenció:

- S'ha ampliat el gruix de joves ateses en els darrers anys acompanyant durant el curs 2023-24 a 55 joves, d'entre 14 als 25 anys i amb perspectiva d'augmentar l'atenció a 60 participants.
- Es manté una estreta interacció amb els agents implicats en la vida de les participants (Serveis Socials, centres educatius, psicòlegs, serveis mèdics, Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència).
- Es manté una estabilitat amb l'oferta de beques acadèmiques per donar resposta a les necessitats econòmiques de les joves i les seves famílies, garantint el seu accés a estudis postobligatoris.

- S'intensifiquen les sinergies amb empreses privades per oferir xerrades i visites acadèmiques i pràctiques laborals que ampliïn el ventall de possibilitats ocupacionals.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 5

Membres equips directius: 13

Sòcies: 25

Ateses: 60

Voluntàries: 5

Principals factors clau d'èxit

La iniciativa compta amb una estratègia per al seu èxit:

1) MESURAR L'IMPACTE

El projecte compta amb un sistema d'avaluació que mesura els indicadors definits i controla l'acompliment dels objectius. L'avaluació del procés compta amb diversos instruments:

- Registre de les accions: en el qual es visualitzen persones inscrites, professionals i voluntariat.
- Llista d'assistència.
- Qüestionari satisfacció de les participants.

2) ESTABLIMENT DE CANALS DE PARTICIPACIÓ I VALIDACIÓ a totes les fases del projecte. Aquests són oberts a les persones beneficiàries, garanteix comptar amb informació directa i constant sobre la situació de tots els actors implicats en ell i també del seu impacte real.

3) DIFUSIÓ DEL PROJECTE I ALIANCES per aconseguir els recursos necessaris per dur a terme el projecte. És un projecte que està subjecte a la necessitat vigent dels joves en situació vulnerable.

Les fonts de finançament previstes són les administracions públiques, les entitats privades i les aportacions dels socis/es de l'entitat. L'entitat compta amb un pla de captació de fons que conté dues campanyes de captació i l'establiment de sinergies i aliances privades (empreses, fundacions, escoles, altres col·lectius). En cas de manca de fons adaptarem la programació d'activitats un cop realitzat l'informe de desviació del projecte.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

- La captació i continuïtat de les participants en el projecte. Les joves decideixen quan donar-se de baixa, la qual cosa suposa una actualització permanent del projecte i la seva adaptació (acompanyament, accions, recursos) a necessitats i demandes canviants de les joves.
- L'establiment d'una programació d'activitats atractiva, la proposta d'una metodologia participativa de les joves en els processos de diàleg i presa de decisions (assemblees, comissions, accions de voluntariat), així com mantenir un acompanyament de qualitat per atendre la diversitat de necessitats, donat que la ràtio d'atenció respecte a les necessitats a cobrir és gran.
- Ampliar el ventall d'opcions i aconseguir mantenir el finançament per les beques, també és una de les dificultats i reptes permanents atès que les joves becades depenen d'aquest suport econòmic per continuar amb els seus estudis. Per aquest motiu, cada any es fa imprescindible garantir una partida pressupostària destinada a aquesta finalitat, així com, fidelitzar la col·laboració d'entitats i empreses que permetin becar el màxim de joves possibles.
- L'ampliació de convenis i sinergies amb les empreses privades. És un procés de recerca, trobades, pactes i compromisos que impliquen temps i predisposició per ambdues bandes. Tanmateix, creiem en la importància d'aquestes per donar resposta a les necessitats laborals de les joves i millorar tant l'acompanyament com l'augment de les oportunitats ocupacionals.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

- Apoderar les persones. Plans de treball basats en l'empoderament de les joves amb un acompanyament individual i interseccional a través del qual es promou l'adquisició d'aquelles competències personals i professionals necessàries per a l'emancipació i el camí a la vida adulta.
- Implicar al màxim els agents participants en especial les persones destinatàries de la intervenció social.
- Atenció integral, multidisciplinària, centrada en la persona i en l'atenció individualitzada, segons les seves necessitats i inquietuds manifestades. El projecte aporta un espai d'acompanyament adaptat a les característiques de les joves socialment vulnerables de la nostra societat canviant, que es reformula i actualitza any rere any, per continuar essent i donar resposta a les seves demandes.
- Fer possible que les participants comptin amb els recursos i oportunitats ajustades a les seves necessitats i puguin exercir els mateixos drets que altres joves de realitats i contextos

més favorables. El projecte promou la igualtat d'oportunitats amb diverses accions com l'accés a beques d'estudi, i l'accés a xerrades-visites d'orientació ocupacional, pràctiques, ofertes laborals, etc., gràcies a les sinergies i establiment de convenis amb empreses privades.

- Crear espais que destil·lin la confiança en les capacitats de les persones, promoguin les relacions horitzontals, de suport mutu, i d'acompanyament entre iguals.

Factors que permeten la transferència i replicabilitat

El projecte presentat és replicable a la mateixa zona del Raval podent-se replicar també a zones amb població vulnerable d'altres barris o ciutats, ja que aborda l'abandonament escolar prematur (AEP), així com el treball de l'autonomia, responsabilitats i competències de les adolescents i joves i la seva orientació cap a la transició a la vida adulta. Necessitats sovint desateses a causa d'un sistema educatiu poc individualitzat, un model d'orientació acadèmica actual insuficient, borses de pobresa amb famílies amb mancances socials i econòmiques i manca de recursos de suport integral, amb oferta educativa, en el cicle vital de les adolescents i joves en situació de vulnerabilitat.

Les entitats potencials que puguin fer una rèplica han de tenir en compte:

- La metodologia del projecte posa molt d'èmfasi en l'acompanyament exhaustiu de les participants així com la participació d'aquestes en el projecte.
- Es contempla la implicació del màxim d'agents involucrats en el seguiment de les persones beneficiàries.